

Shoqata e kontabilistëve të certifikuar dhe auditorëve të
Kosovës

Society of Certified Accountants and Auditors of Kosovo

Raportimi Financiar i Avancuar

P9

Zgjidhjet

FLETË PROVIMI
Exam Paper

Shënim: Emrat e individëve, vendeve dhe kompanive, të përdorura në këtë provim janë fiktive. Çdo ngjashmëri është plotësisht e rastësishme

Data 19.09.2026

1. Pasqyrat financiare të konsoliduara në vijim janë të grupit Ford Coppola, një shoqëri aksionare e listuar në bursë:

Pasqyra e pozitës financiare me 31 dhjetor

	2025	2024
	€'milion	€'milion
<i>Pasuritë jo - qarkulluese</i>		
Pasuritë e patundshme, impiantet dhe pajisjet	1,916	1,624
Zëri i mirë	30	20
Investimet në ortakëri	<u>96</u>	<u>78</u>
	2,042	1,722
<i>Pasuritë qarkulluese</i>		
Stoqet	308	336
Të arkëtueshmet tregtare	264	224
Pasurit financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	<u>32</u>	<u>-</u>
Paraja dhe ekuivalentët e parashë	<u>316</u>	<u>96</u>
	<u>920</u>	<u>656</u>
	2,962	2,378
<i>Ekuiteti atribuohet pronarëve të kompanisë prind</i>		
Kapitali aksionar (€1 aksione të zakonshme)	1,088	944
Fitimet e mbajtura	376	330
Teprica e rivlerësimit	<u>202</u>	<u>108</u>
	1,666	1,382
Interesat jo-kontrollues	<u>168</u>	<u>56</u>
	1,834	1,438
<i>Detyrimet afatgjata</i>		
Huazimet afatgjata	760	640
Tatimi i shtyrë	<u>76</u>	<u>52</u>
	836	692
<i>Detyrimet afatshkurtra</i>		
Të pagueshmet tregtare dhe të tjera	220	196
Interesi i pagueshëm	16	8
Tatimi aktual i pagueshëm	<u>56</u>	<u>44</u>
	<u>292</u>	<u>248</u>
	2,962	2,378

**Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe e të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse për vitin që
përfundoi me 31 dhjetor 2025**

	€'milion
Të hyrat	1,912
Kosto e shitjeve	<u>(1,268)</u>
Fitimi bruto	644
Të hyrat tjera	12
Shpenzimet administrative	(424)
Kostot e financimit	(32)
Pjesa e fitimit të ortakërisë	<u>24</u>
Fitimi para tatimit	224
Shpenzimet e tatimit në fitim	<u>(68)</u>
Fitimi për vitin	156
<i>Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse</i>	
(Zërat që nuk do të klasifikohen në fitim ose humbje):	
Fitimet në rivlerësimin e pronës	116
Pjesa e të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse të ortakërisë	16
Tatimi mbi të ardhurat që lidhet me zërat e të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse	<u>(34)</u>
Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse për vitin, neto nga tatim	<u>98</u>
Total të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin	254
Fitimi i atribuar:	
Pronarëve të prindit	136
Interesave jo-kontrollues	<u>20</u>
	156
Total të ardhurat gjithëpërfshirëse atribuar:	
Pronarëve të prindit	230
Interesave jo-kontrollues	<u>24</u>
	254

Informacioni i mëposhtëm lidhet me pasqyrat financiare të konsoliduara të Ford Coppola:

- i) Gjatë periudhës, Ford Coppola bleu 60% të një filiali. Blerja u krye duke emetuar aksione të Ford Coppola në bazë 1 të Ford Coppola për 2 të filialit, me vlerën e tyre të tregut në atë datë prej €2.25 për aksion, plus €52 milionë në para të gatshme. Pasqyra e pozitës financiare të filialit, e përgatitur në datën e blerjes për qëllime konsolidimi, tregoi pozitën e mëposhtme:

	€'milion
Pasuritë e patundshme, impiantet dhe pajisjet	184
Stoqet	40
Të arkëtueshmet tregtare	32
Paraja dhe ekuivalentët e parasë	<u>16</u>
	272
Kapitali aksionar (€1 aksione)	160
Rezervat	80
Të pagueshmet tregtare	24
Tatimi pagueshëm	<u>8</u>
	272

- ii) Një test dëmtimi i kryer në fund të vitit rezultoi në një dëmtim të emrit të mirë që lidhet me një filial tjetër tërësisht në pronësi të saj. Kjo iu ngarkua kostos së shitjeve. Politika e grupit është të vlerësojë interesat jo-kontrolluese në datën e blerjes me pjesën proporcionale të vlerës së drejtë të pasurive neto të identifikueshme.
- iii) Zhvlerësimi i ngarkuar në fitimin ose humbjen e konsoliduar arriti në €88 milionë. Nuk pati shitje të pasurive e patundshme, impianteve dhe pajisjet gjatë vitit.
- iv) Të ardhurat e tjera përfaqësojnë fitime nga pasuritë financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes. Pasuritë financiare janë investime në aksione të kuotuar në bursë. Ato u blenë pak para fundit të vitit dhe u përcaktuan me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes pasi pritet të shiten menjëherë pas fundit të vitit. Nuk është marrë ende ndonjë dividendë.
- v) Në të pagueshmet tregtare dhe të tjera përfshihet ekuivalenti në EURO i një fature prej 204 milionë lekë shqiptar për disa pajisje të blera nga një furnizues nga Shqipëria. Paisja u faturua më 5 tetor 2025, por nuk ishte paguar në fund të vitit, më 31 dhjetor 2025. Fitimet ose humbjet nga këmbimi në transaksion janë përfshirë në shpenzimet administrative.

Kurset përkatëse të këmbimit ishin si më poshtë:

Lekë shqiptar për €1

5 tetor 2025	6.8
31 dhjetor 2025	6.0

- vi) Lëvizjet në fitimet e mbajtura ishte si më poshtë:

€ milion

Me 1 janar 2025	330
Fitimi i atribuar	136
Dividenda e paguar	<u>(90)</u>
Me 31 dhjetor 2025	376

Kërkohet:

Përgatitni një pasqyrë të konsoliduar të rrjedhës së parasë për Ford Coppola për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2025 në përputhje me SNK 7 Pasqyra rrjedhës së parasë, duke përdorur metodën indirekte.

(20 pikë)

1.

Grupi Ford Coppola

Pasqyra rrjedhës së parasë për vitin që përfundoi me 31 dhjetor 2025

€'milion

Rrjedhjet e parasë së gatshme nga aktivitetet operacionale:

Fitimi neto para tatimit	224
Korrigjimet për:	
Zhvlerësimin	88
Humbjet nga dëmtimi i emrit të mirë (L12)	6
Humbje nga kursi i këmbimit (L18)	4
Të ardhurat nga investimi – Pjesa e fitimit të ortakërisë	(24)
Të ardhurat nga investimi – fitimet nga pasurritë financiare me vlerë të drejtë përmes fitimit ose humbjes	(12)
Shpenzimet e interesit	<u>32</u>
Rrjedhjet e parasë së gatshme nga aktivitetet operacionale para ndryshimeve në kapitalin qarkullues	318
Kritja e të arkëtueshmeve tregtare (264 – 224 – 32)	(8)
Zvogëlimi i stoqeve (308 – 336 – 40)	68
Zvogëlimi i të pagueshmeve tregtare (220 – 196 – 24 – (L18) 34 PIP e pagueshme)	<u>(34)</u>
Paraja e gatshme e gjeneruar nga operacionet	344
Interesi i paguar (L17)	(24)
Tatimi i paguar (L16)	<u>(74)</u>
Paraja e gatshme neto nga aktivitetet operacionale	246

Rrjedhjet e parasë së gatshme nga aktivitetet e investimit:

Blerja e filialit, neto nga paraja (52 – 16)	(36)
Blerja e pasurive të patundshme, impianteve dhe pajisjeve (L11)	(50)
Blerja e pasurisë finansiare (L14)	(20)
Dividendët nga ortakëria (L13)	<u>22</u>
Paraja e gatshme neto e përdorur në aktivitetet e investimit	(84)

Rrjedhjet e parasë së gatshme nga aktivitetet e financimit:

Emetimi i kapitalit të zakonshëm aksionar (1,088 – 944 – (160 x 60% / 2 x €2.25))	36
Arkëtimet nga huazimet afatgjata (760 – 640)	120
Dividenda e paguar	(90)
Dividendët e paguar për interesat jo-kontrolluese (L15)	<u>(8)</u>
Rrjedhjet neto të parasë së gatshme nga aktivitetet e financimit	58

Neto rritja në Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj	220
Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj në fillim	<u>96</u>
Paraja e gatshme dhe ekuivalentët e saj në fund	316

Llogaritjet:

(1) Pasuritë e patundshme, impiantet dhe pajisjet (Shtesat)

	€m		€m
Saldo në fillim	1,624		
Rivlerësimi	116		
Blerja e filialit	184	Zhvlerësimi	88
Shtimet (LI8)	30		
Paraja (saldo balancuese)	<u>50</u>	Saldo në fund	<u>1,916</u>
	2,004		2,004

(2) Humbjet nga dëmtimi i emrit të mirë

	€m		€m
Saldo në fillim	20	Humbjet nga dëmtimi (s.b)	6
Blerja e filialit			
((160x60%/2 x 2.25)+52+(240x40%))			
- 240 net pasuritë	<u>16</u>	Saldo në fund	<u>30</u>
	36		36

(3) Dividendët e pranuar nga ortakëria - Investimi në ortakëri

	€m		€m
Saldo në fillim	78		
F/H	24	Dividendët e pranuar (s.b)	22
TTGj	<u>16</u>	Saldo në fund	<u>96</u>
	118		118

(4) Blerja e pasurive financiare - Pasuritë financiare me vlerën e drejtë përmes fitimit F/H

	€m		€m
Saldo në fillim	0		
F/H	12		
Shtesat (s.b)	<u>20</u>	Saldo në fund	<u>32</u>
	32		32

(5) Dividendët e paguar interesave jo-kontrollues

	€m		€m
Dividendët e paguar (s.b)	8	Saldo në fillim	56
Saldo në fund	168	TTGj	24
	<u>176</u>	Blerja e filialit (240 x 40%)	<u>96</u>
			176

(6) Tatimi i paguar

Tatimi i paguar (s.b)	74	Saldo në fillim tatimi i shtyrë	52
Saldo në fund tatimi i shtyrë (68+8)	76	Saldo në fillim tatimi aktual	44
Saldo në fund tatimi aktual	56	F/H	68
		TTGj	34
		Blerja e filialit	<u>8</u>
	<u>206</u>		206

(7) Interesi paguar

	€m		€m
Interesi paguar (s.b)	24	Saldo në fillim	8
Saldo në fund	<u>16</u>	F/H	<u>32</u>
	40		40

(8) Transaksion në valutë të huaj

Transaksionet e regjistruara në:

5 tetor

DEBI	Pasuritë e patundshme, impiantet dhe pajisjet (204m/6.8)	30	
KREDI	Të pagueshmet		30

31 dhjetor Të pagueshmet = 204m/6.0 = €34m

DEBI	F/H (Shpenzimet administrative)	4	
KREDI	Të pagueshmet (34 - 30)		4

2. Ju punoni për Mendes sh.a një kompani që ofron këshilla financiare si konsulent financiarë. Dy kompanitë tuaja kryesore kliente, Skyfall sh.a dhe Spectre sh.a, ju kanë kontaktuar për këshilla mbi trajtimin kontabël të çështjeve të mëposhtme në pasqyrat e tyre financiare në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.

Klienti 1 - Skyfall sh.a

Skyfall sh.a bleu një makinë për prodhimin e blloqeve më 1 janar 2025 me një kosto prej €400,000. Makina kualifikohej për një grant të menjëhershëm qeveritar të barabartë me 10% të çmimit të blerjes neto nga çdo zbritje tregtare me kusht që të mbetej në përdorim gjatë gjithë jetës së saj të dobishme. Granti u mor nga Skyfall sh.a më 1 janar 2025. Makina ishte gati për përdorimin e saj të synuar më 1 prill 2025.

Kostoja prej €400,000 përbëhet nga sa vijon:

	€'000
Çmimi blerës (shënim 1)	300
Kostot e instalimit (shënim 2)	70
Kostoja e garancisë së performancës (shënim 3)	20
Kostoja e dërgesës (shënim 4)	<u>10</u>
Total kosto	400

Shënim:

- 1) Çmimi i blerjes është para se të merret në konsideratë zbritja tregtare prej 8%.
- 2) Instalimi u krye nga stafi i furnizuesit dhe i Skyfall sh.a. €26,000 e koston së treguar më sipër lidhet me atë që furnizuesi i makinerive i pagoi Skyfall sh.a për punimet e instalimit të kryera nga punëtorët e saj. Skyfall sh.a nuk u pagoi punëtorëve të saj asnjë shumë shtesë për përfshirjen në instalimin e makinës së re.
- 3) Kjo lidhet me një shërbim mirëmbajtjeje dy-vjeçar që do të ofrohet nga furnizuesi. Është paguar më 1 janar 2025. Është i rimbursueshëm nëse nuk kryhen punime në makinë. Nuk janë ofruar punime mirëmbajtjeje nga furnizuesi në periudhën deri më 31 dhjetor 2025.
- 4) Ky është thjesht një vlerësim i çmimit që do të ishte ngarkuar nga furnizuesi i makinerisë për ta dorëzuar atë. Megjithatë, makineria u dorëzua falas pasi ishte në ofertë. Skyfall sh.a i zhvlerëson makineritë me një normë vjetore prej 20%. Supozohet vlerë zero mbetëse. Skyfall sh.a ka një politikë të përdorimit të të ardhurave të shtyra për të llogaritur grantet qeveritare.

Drejtorët e Skyfall sh.a kanë nevojë për këshillën tuaj se si duhet të trajtohet transaksioni në pasqyrat e tyre financiare për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2025.

Klienti 2 – Spectre sh.a

Drejtori Menaxhues i Spectre sh.a, i cili nuk është kontabilist, kohët e fundit mori pjesë në një seminar dhe kërkon sqarime mbi çështjen e mëposhtme të diskutuar në seminar.

“Një nga delegatët në seminar, drejtor i një kompanie që operon një numër fermash të ndryshme, informoi të pranishmit se ekzistonte një standard raportimi financiar që zbatohet për entitete bujqësore, SNK 41 Bujqësia”.

Drejtori Menaxhues i Spectre sh.a tani do të donte të dinte pse nevojitet një standard i veçantë për entitet bujqësore. Ai shton se: *"duke pasur parasysh që kemi SNK 41 Bujqësia, a do të thotë kjo që SNRF-të e tjera nuk zbatohen për entitete bujqësore? Ju lutemi shpjegoni kërkesat kryesore të njohjes dhe matjes së SNK 41 Bujqësia pa u shqetësuar me detaje rreth shpalosjeve".*

Drejtori Menaxhues është i interesuar në çdo fushë ku dispozitat e SNK 41 Bujqësia ndryshojnë nga SNRF-të e përgjithshme. Drejtori Menaxhues përfundon duke deklaruar se ai beson se ka dëgjuar saktë që entitetet bujqësore i trajtojnë grantet nga qeveria në një mënyrë të ndryshme nga entitet e tjera, duke shtuar se ai ishte veçanërisht i interesuar të dëgjonte për këtë.

Kërkohet:

Jepni përgjigje për pyetjet e ngritura nga drejtorët e dy kompanive kliente. (20 pikë)

2.

Klienti 1 – Skyfall sh.a

Makina e prodhimit të blloqeve duhet të njihet fillimisht me kosto në përputhje me SNK 16 *Pronat, Impianti dhe Pajisjet*. Kostoja e saj fillestare duhet të përbëhet nga çmimi i blerjes minus çdo zbritje tregtare. Kësaj shifre, duhet t'i shtohen kostot që lidhen me sjelljen e makinës në ambientet e Skyfall sh.a dhe në gjendje pune.

Makina do të njihet si pasuri jo-qarkulluese me një vlerë kontabël prej €272,000 (L11) në pasqyrën e pozitës financiare të Skyfall sh.a më 31 dhjetor 2025. Kjo shumë është arritur pasi të shtohen kostot e instalimit prej €44,000 bazuar në atë që është shpenzuar nga Skyfall sh.a. €24,000 të paguara Skyfall sh.a-së nga furnizuesi për ndihmën në instalimin e makinës janë të ardhura për Skyfall sh.a dhe duhet të trajtohen si të tilla në pasqyrën e fitimit ose humbjes. Së fundmi, zbritja tregtare prej €24,000 dhe zhvlerësimi për periudhën nëntëmuajore prej €48,000 (L11) janë zbritur për të arritur në vlerën kontabël. Zhvlerësimi duhet gjithashtu të shpenzohet në pasqyrën e fitimit ose humbjes për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2025.

Shuma e paguar për garancinë e performancës në shumën prej €20,000 duhet të trajtohet si parapagim në pasqyrën e pozitës financiare të Skyfall sh.a më 31 dhjetor 2025 në kategorinë e pasurive jo-qarkulluese. Një shumë e barabartë me vlerën e punimeve të riparimit të ofruara nga furnizuesi duhet të regjistrohet si shpenzim në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe një shumë e barabartë duhet të transferohet nga €20,000. Asnjë shumë nuk duhet të transferohet në pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe as të regjistrohet si shpenzim për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2025, pasi furnizuesi nuk ka kryer punime riparimi në makinë për vitin deri më dhjetor 2025.

Granti qeveritar prej €27,600 (L12) do të shpërndahet në mënyrë të barabartë gjatë jetës së dobishme ekonomike të makinës prej 5 vitesh. Kjo është në përputhje me qasjen e të ardhurave të shtyra të SNK 20 *Kontabiliteti për grante qeveritare dhe shënimet shpjeguese për asistencën qeveritare*. Megjithatë, periudha deri më 31 dhjetor 2025 është vetëm nëntë muaj. Prandaj, €4,140 (L12) do të transferohen në pasqyrën e fitimit ose humbjes për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2025. Kjo do të lërë një saldo të të ardhurave të shtyra që lidhet me grantin qeveritar prej €23,460 (L12) të regjistruar nën detyrimet në pasqyrën e pozitës financiare më 31 dhjetor 2025. Kjo shumë do të paraqitet në detyrime afatgjata prej €17,940 (L12) dhe detyrime afatshkurta prej € 5,520 (L12).

Llogaritjet

L11 – Makina për prodhimin e blloqeve	€'000
Çmimi blerës	300
Minus: zbritja tregtare @8%	<u>(24)</u>
Neto çmimi blerës	276
Plus: kosto e instalimit (70 – 26)	<u>44</u>
Total kosto fillestare	320
Zhvlerësimi (20% x 320) x 9/12	<u>(48)</u>
Vlera bartëse me 31 dhjetor 2025	272
L12 – Granti qeveritar	€'000
Neto çmimi blerës (L11)	276

Granti @10%	27.6
Transferuar tek fitimi ose humbja (27.6/5 vite) x 9/12	<u>(4.14)</u>
Saldo me 31 dhjetor 2025	<u>23.46</u>
Detyrimi afatshkurtë (27.6/5 vite)	5.52
Detyrimi afatgjatë	17.94

Klienti 2 – Spectre sh.a

Nuk është e vërtetë që, duke pasur parasysh ekzistencën e SNK 41 *Bujqësia* - SNRF-të e tjera nuk zbatohen për entitetet bujqësore. Kërkesat e përgjithshme të prezantimit të SNK 1 *Paraqitja e Pasqyrave Financiare*, së bashku me kërkesat specifike të njohjes dhe matjes së SNRF-ve të tjera, zbatohen për entitetet bujqësore po aq sa edhe për të tjerat.

SNK 41 merret me aktivitetet bujqësore. Dy përkufizime kryesore të dhëna në SNK 41 janë pasuritë biologjike dhe prodhimet bujqësore. Një pasuri biologjike është një kafshë ose bimë e gjallë. Shembuj të pasurive biologjike do të ishin delet dhe pemët frutore.

Kriteret për njohjen e pasurive biologjike janë në thelb në përputhje me SNRF-të e tjera dhe bazohen në përkufizimin e një pasuri në *Kornizën Konceptuale*. Një çështje kyçe e trajtuar në SNK 41 është ajo e matjes së pasurive biologjike. Duke pasur parasysh natyrën e tyre (p.sh. qengja të lindur nga delet që janë pasuri ekzistuese), përdorimi i kostos si bazë matjeje është jopraktik.

Kërkesa e SNK 41 për pasuritë biologjike është që ato të maten me vlerën e drejtë minus kostot e shitjes. Ndryshimet në vlerën e drejtë minus kostot e shitjes nga një periudhë në tjetrën njihen në fitim ose humbje. Prodhimi bujqësor është prodhimi i korrur i një pasurie biologjike. Shembuj do të ishin leshti (nga delet) ose frutat (nga pemët frutore).

Çështja e matjes së 'kostos' së pasurive të tilla është e ngjashme me atë të pasurive biologjike. Prandaj, SNK 41 kërkon që 'kostoja' të jetë vlera e drejtë minus kostot e shitjes në momentin e korrjes. Kjo shifër është atëherë 'kostoja' e supozuar për qëllimet e SNK 2 *Stoqet*. Një pasojë e trajtimit të mësipërm është se grantet qeveritare të arkëtueshme në lidhje me pasuritë biologjike nuk trajtohen në mënyrën e përshkruar nga SNK 20 *Kontabiliteti për grante qeveritare dhe shënimet shpjeguese për asistencën qeveritare*. Kur një grant i tillë është i pakushtëzuar, ai duhet të njihet në fitim ose humbje kur bëhet i arkëtueshëm. Nëse kushtet i bashkëngjiten grantit, ai duhet të njihet në fitim ose humbje vetëm kur kushtet janë përmbushur. Trajtimi i SNK 20 i granteve është t'i njohë ato në fitim ose humbje ndërsa njihen shpenzimet me të cilat ato lidhen. Kjo do të thotë që njohja e granteve që lidhen me pronën, impiantet dhe pajisjet bëhet gjatë jetëgjatësisë së pasurisë dhe jo kur plotësohen kushtet përkatëse.

3.

a) Darabont sh.a aktualisht mban vendin e kompanisë kryesore të marketingut të naftës në Kosovë dhe është e vetmja kompani e marketingut të naftës në pronësi vendase në Kosovë. Gjatë vitit, ajo pati transaksionet e mëposhtme:

- i) Lëndë të para prej €80,000 të blera nga Verbinski sh.a, një kompani në pronësi 55% të bashkëshortes së drejtorit menaxhues të Darabont sh.a.
- ii) Shitje prej €120,000 të bëra për Raimi sh.a. Adelina është Drejtor Menaxhues i Darabont sh.a dhe Raimi sh.a. Adelina gjithashtu zotëron opsione aksionesh në Raimi sh.a, të cilat, nëse ushtrohen, do t'i jepnin atij një pjesëmarrje prej 5%.
- iii) Një kredi prej €40,000, e dhënë Drejtorit të Financave të Darabont sh.a vitin e kaluar, u ripagua në vitin aktual.
- iv) Shitje prej €55,000 të bëra për Mann sh.a, një kompani në pronësi prej 25% nga Diana, një aksionare me 30% të Darabont sh.a. Diana ka një vend në Bordet e të dy kompanive.

Kërkohet:

Në përputhje me SNK 24 Shënimet shpjeguese të palëve të ndërlidhura, arsyetoni nëse secili prej transaksioneve të mësipërme kërkon një shpalosje të palës së ndërlidhur. (4 pikë)

a) Në vitin 2025, Scott sh.a nënshkroi një marrëveshje për t'u bere partner me një tjetër kompani energjie të pastër, Boyle sh.a, për të realizuar projektet e saj të zhvillimit të energjisë së erës në det të hapur Thelma & Louise (të referuara më poshtë si Projektet T&L). Të dy kompanitë e energjisë do të vazhdojnë të përfundojnë zhvillimin e këtyre projekteve kryesore. Projektet T&L priten të jetë e aftë të prodhojë turbina me erë që mund të furnizojnë me energji deri në 500,000 shtëpi kosovare me energji elektrike të gjelbër.

Marrëveshja kontraktuale midis dy palëve specifikon aspektet e mëposhtme të marrëveshjes:

- Boyle sh.a do të blejë një pjesë prej 30% të aksioneve në Projektet T&L, ndërsa Scott sh.a, me një pjesë prej 70% të aksioneve, do të jetë përgjegjëse për zhvillimin, ndërtimin dhe funksionimin gjatë gjithë ciklit jetësor të projekteve. Secila palë do të emërojë tre drejtorë dhe kërkohet pëlqimi unanim që të miratohen të gjitha rezolutat.
- Sipas kushteve të marrëveshjes, Scott sh.a dhe Boyle sh.a kanë rënë dakord të blejnë të gjithë prodhimin (domethënë, energjinë totale që mund të gjenerojnë turbinat me erë) të prodhuar nga Projektet T&L në një raport prej 7:3 për transmetim të mëtejshëm përmes rrjeteve të tyre elektrike.
- Prodhimi nga Projektet T&L nuk lejohet të shitet te palët e treta, përveç nëse kjo miratohet nga të dyja palët. Por në çdo rast, shitje të tilla të jashtme priten të jenë shumë të rralla dhe nuk mund të kalojnë 6% në vëllim dhe vlerë. Çmimi i prodhimit të shitur palëve do të vendoset nga të dyja palët në një nivel që është projektuar për të siguruar që Projektet T&L të operojë në një pikë rentabiliteti.

Kërkohet:

Në përputhje me SNRF 11 Aranzhimet e përbashkëta, këshilloni drejtorët e Scott sh.a-së se si të kontabilizojnë Projektet Projektet T&L. (6 pikë)

c) Standardet e mëparshme të lizingut janë kritikuar për mungesën e informacionit që kërkonin të shpalosej mbi transaksionet e lizingut. Këto shqetësime zakonisht shpreheshin nga investorët dhe për këtë arsye SNRF 16 *Lizingjet* u publikua në përgjigje të këtyre kritikave.

Kërkohet:

Për një kompani me lizingje (qira) të konsiderueshme jashtë bilancit, diskutoni ndikimin e mundshëm që SNRF 16 *Lizingjet* do të ketë në përgjithësi në koeficientët financiar dhe veçanërisht në:

- i) Fitimi para interesit dhe tatimit ndaj interesit (Mbulesa e interesit) (2 pikë)
- ii) Fitimi para interesit dhe tatimit ndaj kapitalit të angazhuar (Norma e kthimit mbi kapitalin e angazhuar) (2 pikë)

d) SNK 38 *Pasuritë e patrupëzuara* përcakton parimet e kontabilitetit për njohjen dhe matjen e pasurive të patrupëzuara. Standardi bën dallimin midis patrupëzuara të blera individualisht, atyre të blera si pjesë e një kombinimi biznesi dhe atyre që gjenerohen brenda kompanisë.

Kurosawa sh.a ka hyrë në transaksionet e mëposhtme gjatë vitit financiar që përfundoi më 31 dhjetor 2025:

- i) Më 1 janar 2025, Kurosawa sh.a fitoi të drejtat ekskluzive të shpërndarjes në Kosovë për një dekoder dixhital unik për argëtim në shtëpi. Kostoja e të drejtave për Kurosawa sh.a ishte €3 milion dhe afati i marrëveshjes ishte 3 vjet.
- ii) Më 1 janar 2025, Kurosawa sh.a filloi punën për promovimin e markës dhe zhvillimin e shitjeve të produktit të përmendur në (i) më sipër. Kjo përpjekje pati një sukses të jashtëzakonshëm dhe marka "Kurosawa" u bë jashtëzakonisht popullore dhe e njohur. Kurosawa sh.a dëshiron ta përfshijë markën në pasqyrat e saj financiare për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2025 me vlerën e saj të drejtë të vlerësuar prej €15 milionë.
- iii) Kurosawa sh.a dëshiron të përsërisë suksesin e tij në Kosovë e shitur produktin në në Shqipëri dhe Maqedoninë e Veriut. Kurosawa sh.a ka shpenzuar €800,000 gjatë vitit 2025 duke studiuar tregun e këtyre vendeve dhe dëshiron ta kapitalizojë këtë shpenzim si një Pasuritë e patrupëzuar.

Kërkohet:

Në secilin prej skenarëve (i) deri në (iii) më sipër, përshkruani trajtimin kontabël sipas SNK 38 *Pasuritë e patrupëzuara* për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2025. (6 pikë)

3.

a)

- i) Kërkohet shaplosje – transaksioni është me një kompani të kontrolluar nga një familje e ngushtë e personelit kryesor të menaxhmentit të Darabont sh.a
- ii) Kërkohet shaplosje – Darabont sh.a dhe Raimi sh.a ndajnë një drejtor, një personel kryesor të menaxhmentit. Prandaj, kërkohet një shpalosje.
- iii) Kërkohet shaplosje – ekzistenca dhe ripagimi i kredisë për personelin kryesor të menaxhmentit gjatë periudhës aktuale, edhe pse kredia nuk është më e papaguar në fund të vitit është një transaksion me palë të lidhura gjatë periudhës raportuese, si dhe çdo ngarkesë interesi për kredinë.
- iv) Kërkohet shaplosje – Diana ka ndikim të rëndësishëm mbi të dyja kompanitë. Kontrolli, kontrolli i përbashkët ose ndikimi i rëndësishëm mbi të paktën njërin nga kompanitë është e gjitha që është e nevojshme për të krijuar një marrëdhënie me palë të ndërlidhura.

b) SNRF 11 identifikon dhe bën dallimin midis dy llojeve të aranzhimeve të përbashkëta: sipërmarrjes së përbashkët dhe operacioneve të përbashkëta.

- Në sipërmarrjet e përbashkëta, sipërmarrësit kanë të drejta mbi pasuritë neto të aranzhimit, ndërsa në operacionet e përbashkëta, operatorët kanë të drejta mbi pasuritë dhe obligim për detyrimet, që lidhen me aranzhimin.
- Nëse një aranzhim i përbashkët nuk është strukturuar përmes një entiteti të veçantë ligjor, ajo gjithmonë kontabilizohet si një operacion i përbashkët. Megjithatë, nëse një aranzhim i është strukturuar përmes një entiteti të veçantë ligjor, atëherë klasifikimi do të varet nga të drejtat dhe detyrimet e palëve në aranzhimin e përbashkët.
- Është e qartë se Projektet T&L është një entitet i pavarur dhe për këtë arsye, klasifikimi i tij kërkon analiza të mëtejshme. Por mund të konkludohet se:
 - ✓ Detyrimi i palëve për të blerë të gjithë prodhimin e prodhuar nga entiteti pasqyron varësinë ekskluzive të entitetit nga palët për gjenerimin e rrjedhave të parave të gatshme dhe, kështu, palët kanë një detyrim për të financuar shlyerjen e detyrimeve të entitetit.
 - ✓ Fakti që palët kanë të drejta për të gjithë prodhimin e prodhuar nga entiteti do të thotë që palët kanë të drejta për të gjitha përfitimet ekonomike të pasurive të entitetit.
 - ✓ Kjo përforcohet më tej nga fakti se T&L-së iu lejua të shiste jashtë në ato rrethana të rralla, ku shitja nuk do të krijonte fitim për të pozicionuar projektin për të përmbushur detyrimet e veta.
- Këto fakte dhe rrethana tregojnë se marrëveshja është një operacion i përbashkët.
- Dhe përfundimi në lidhje me klasifikimin e aranzhimit nuk do të ndryshonte vetëm sepse të dy palët do të transmetonin dhe shisnin pjesën e tyre të energjisë së prodhuar tek klientët e tyre të jashtëm.
- Prandaj, Scott sh.a do të duhej të njihje pjesën e saj të pasurive, detyrimeve, të hyrave dhe shpenzimeve të lidhura me Projektet T&L gjatë gjithë ciklit jetësor të aranzhimit, përveç nëse ndodhin ndryshime materiale në kushtet e saj.

c) Për një kompani me lizingje (qira) të konsiderueshme jashtë bilancit, zbatimi i SNRF 16 *Lizingjet* sjell ndryshime rrënjësore në pasqyrat financiare, pasi kërkon që pothuajse të gjitha qiratë të njihen në bilanc si pasuri me të drejtë të përdorimit dhe detyrimet ndaj lizingut.

- i) Koeficienti i mbulesës së interesit (Fitimi para interesit dhe tatimit ndaj interesit / Shpenzimet për Interes).

Ndikimi i përgjithshëm në këtë koeficient është zakonisht negativ (përkeqësim i koeficientit), për dy arsye kryesore:

- Rritja e FPIT: Shpenzimi i mëparshëm operativ i qirasë zëvendësohet me zhvlerësimin (që qëndron në FPIT) dhe shpenzimet e interesit (që hiqet nga FPIT). Kjo rrit automatikisht fitimin operativ (FPIT).

- Rritja më e madhe e shpenzimeve të interesit: Emëruesi i thyesës (shpenzimet e interesit) rritet për shkak të interesit të llogaritur mbi detyrimin e ri të lizingut. Meqenëse interesat rriten në përqindje më të madhe sesa rritet FPIT (veçanërisht në vitet e para të kontratës së lizingut për shkak të shumës së detyrimit ndaj lizingut), koeficienti i mbulesës së interesit do të zvogëlohet.

- ii) Norma e kthimit mbi kapitalin e angazhuar (KNKA - Fitimi para interesit dhe tatimit ndaj Kapitalit të Angazhuar).

Ndikimi në KNKA është gjithashtu përgjithësisht negativ (rënie e normës së kthimit), i ndikuar nga ndryshimet në numerues dhe emërues:

- Në emërues (Kapitali i Angazhuar): Kapitali i angazhuar (pasuritë totale - detyrimet afatshkurtra ose ekuiteti + detyrimet afatgjata) rritet ndjeshëm sepse në bilanc shtohet pasuri me të drejtë të përdorimit dhe detyrimet afatgjata ndaj lizingut.

- Në numërues (FPIT): Siç u përmend më lart, FPIT rritet sepse shpenzimi operativ i qirasë hiqet dhe zëvendësohet pjesërisht nga zvlerësimi.

Megjithatë, efekti i rritjes së kapitalit të angazhuar (emëruesit) është pothuajse gjithmonë më i madh se rritja e FPIT (numeruesit), gjë që çon në një rënie të normës së KNKA për kompaninë.

d)

- i) Ky është një pasuri e patrupëzuara, e blerë si një pasuri e veçantë me pagesë në para të gatshme. Kjo duhet të kapitalizohet me koston e saj, €3 milionë. Pasuria duhet të amortizohet gjatë jetës së tij të dobishme ekonomike, në këtë rast 3 vjet. Amortizimi që do të ngarkohet në vitin që përfundon më 31 dhjetor 2025 është €1 milion.

		€ milion	€ milion
Debi	Pasuritë e patrupëzuara	3	
Kredi	Paraja		3
Debi	Fitim ose humbje	1	
Kredi	Amortizimi i akumuluar – Pasuritë e patrupëzuara		1

- ii) Marka "Kurosawa" bie në kategorinë e një pasurie të patrupëzuara të gjeneruar së brendshmi. Sipas SNK 38, pasuritë e gjeneruara së brendshmi nuk mund të njihen nëse nuk mund të vlerësohen duke iu referuar një tregu aktiv në pasuri identike. Është e qartë se çdo markë është unike, kështu që, sipas përkufizimit, nuk mund të ketë një treg aktiv në pasuri identike. Ngjashëm, ndoshta, por identik, jo. Përfshirimi tjetër nga rregulli i mosnjohjes është rasti i kostove të zhvillimit. Zhvillimi i një marke nuk i plotëson kriteret për kapitalizimin e kostove të zhvillimit. Prandaj, kostot e zhvillimit të markës duhet të shpenzohen dhe vlera e drejtë e markës nuk mund të njihet sipas SNK 38.
- iii) Ky shpenzim bie në kategorinë e hulumtimit të tregut. SNK 38 përfshirë në mënyrë specifike kapitalizimin e hulumtimit të tregut. Prandaj, €800,000 duhet të njihet si shpenzime në momentin e ndodhjes.

4.

(a) Leone sh.a bleu një pasuri jo-qarkulluese më 1 janar 2021 me një kosto prej €90,000. Në atë datë, pasuria kishte një jetëgjatësi të dobishme të vlerësuar prej dhjetë (10) vitesh. Leone sh.a nuk e rivlerëson këtë lloj pasurie, por e kontabilizon atë në bazë të kostos historike të amortizuar.

Më 31 dhjetor 2022, pasuria ishte subjekt i një rishikimi të dëmtimit dhe kishte një shumë të rikuperueshme prej €48,000. Më 31 dhjetor 2025, rrethanat që shkaktuan njohjen e dëmtimit fillestar janë anuluar (nuk ekzistojnë më) dhe nuk janë më të zbatueshme, me rezultatin që shuma e rikuperueshme tani është €100,000.

Kërkohet:

Shpjegoni, me llogaritje mbështetëse, ndikimin në pasqyrat financiare më 31 dhjetor 2025 të dy (2) rishikimeve të dëmtimit. (8 pikë)

(b) Më 1 janar 2024, secili prej shtatë (7) drejtorëve të Lynch sh.a mori 16,000 opsione (kontrata me mundësi zgjedhjeje për aksione) aksionesh si shpërblim. Lynch sh.a përgatit pasqyrat e saj deri më 31 dhjetor të çdo viti. Kushti i bashkangjitur shpërblimit është që drejtorët duhet të qëndrojnë të punësuar nga Lynch sh.a për tre vjet. Vlera e drejtë e secilit opsion në datën e akordimit ishte €100 dhe vlera e drejtë e secilit opsion më 31 dhjetor 2025 ishte €144. Më 31 dhjetor 2024, u vlerësua se dy (2) drejtorë do të largoheshin para përfundimit të tre viteve. Për shkak të një përmirësimi ekonomik, vlerësimi i drejtorëve që do të largoheshin u rishikua në një (1) drejtor më 31 dhjetor 2025. Shpenzimet për vitin në lidhje me opsionet e aksioneve nuk ishin përfshirë në fitimin ose humbjen për vitin aktual dhe asnjë drejtor nuk ishte larguar deri më 31 dhjetor 2025.

Kërkohet:

Këshilloni Lynch sh.a se si të kontabilizoj transaksionin e mësipërm në pasqyrat e saj financiare për vitin që përfundoi 31 dhjetor 2025. (5 pikë)

c) Më 1 prill 2025, drejtorët e Lucas sh.a vendosën të shesin divizionin e peshkimit të Lucas sh.a. Divizioni ishte i disponueshëm për shitje të menjëhershme, por Lucas sh.a nuk kishte arritur ta shesë operacionin deri më 31 dhjetor 2025 (data e raportimit). Lucas sh.a identifikoi një blerës potencial për divizionin, por negociatat ishin në vazhdim; megjithatë, drejtorët janë të sigurt se shitja do të përfundojë brenda dy (2) muajve të ardhshëm.

Vlera kontabël e divizionit të peshkimit më 1 prill 2025 ishte €1,686,000 dhe kishte një vlerë të drejtë prej €1,646,000. Drejtorët e Lucas sh.a kanë vlerësuar se Lucas sh.a do të ketë tarifa konsulence dhe ligjore për shitjen e divizionit në shumë prej €110,000.

Kërkohet:

Këshilloni Lucas sh.a se si të kontabilizoj transaksionin e mësipërm në pasqyrat e saj financiare për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2025. (7 pikë)

(total: 20 pikë)

4.

(a) Viti i përfunduar me 31 dhjetor 2022	€
Kosto e pasurisë 1 janar 2021	90,000
Zhvlerësimi deri me 31 dhjetor 2022 $(90,000 \times 2/10)$	<u>(18,000)</u>
Vlera bartëse me 31 dhjetor 2022	72,000
Shuma e rikuperueshme	<u>(48,000)</u>
Humbja nga dëmtimi	24,000

Pasuria shlyhet në €48,000 dhe humbja nga rënia në vlerë prej €24,000 i ngarkohet fitimit ose humbjes. Shpenzimi i zhvlerësimit në vit në periudhat e ardhshme do të jetë €6,000 $(€48,000 \times 1/8)$.

Viti i përfunduar me 31 dhjetor 2025	€
Vlera bartëse me 31 dhjetor 2022 si më sipër	48,000
Zhvlerësimi deri me 31 dhjetor 2025 $(3/8)$	<u>(18,000)</u>
Vlera bartëse me 31 dhjetor 2025	30,000
Shuma e rikuperueshme	<u>(100,000)</u>
Humbja nga dëmtimi	-

Nuk ka pasur humbje nga dëmtimi. Në fakt, ka pasur një anulim të humbjes së parë nga dëmtimi. Pasuria mund të rikthehet në koston e saj historike të amortizuar, pra në vlerën kontabël më 31 dhjetor 2025, sikur nuk ka pasur kurrë një humbje nga dëmtimi më të hershme.

	€
Kosto e pasurisë 1 janar 2021	90,000
Zhvlerësimi sipas koston historike deri me 31 dhjetor 2025 $(5/10)$	<u>(45,000)</u>
Vlera bartëse sipas koston historike deri me 31 dhjetor 2025	45,000
Vlera bartëse e dëmtuar si më sipër	<u>(30,000)</u>
Anulim i humbjes nga dëmtimi	15,000

Kthimi i humbjes njihet duke rritur pasurinë për €15,000 $(€45,000 - €30,000)$ dhe duke njohur një fitim prej €15,000 në fitim ose humbje. Duhet të theksohet se i gjithë dëmtimi fillestar prej €24,000 nuk mund të kthehet mbrapsht. Dëmtimi mund të kthehet mbrapsht vetëm deri në një shumë maksimale të koston historike të amortizuar, bazuar në koston origjinale dhe jetëgjatësinë e dobishme të vlerësuar të pasurisë. Vini re se nuk ka kthim mbrapsht të humbjes nga dëmtimi i zërit të mirë.

(b) Ky transaksion kontabilizohet sipas SNRF 2 *Pagesat e bazuara në aksione*. Në mënyrë specifike, kjo është një skemë pagese e bazuar në aksione që shlyhet me ekuitet dhe kontabilizohet më poshtë:

Llogaritja e shpenzimeve dhe shpenzimeve kumulative (€'milion)

Viti	Shpenzimi për vitin	Shpenzimet kumulative	Llogaritjet
31 dhjetor 2024	2.67	2.67	5 drejtorë $\times$ €100 $\times$ 16,000 $\times$ 1/3
31 dhjetor 2025	3.73	6.40	6 drejtorë $\times$ €100 $\times$ 16,000 $\times$ 2/3

Ekstrakt fitimi ose humbjeje - për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2025

	€'milion
Skema e bazuar në pjesë të koston së stafit	3.73

Pasqyra e pozicionit financiar - Ekstrakt më 31 dhjetor 2025

Ekuiteti

€'milion

Aksione speciale - skema e bazuar në aksione

6.4

c)

Pasuritë e divizionit të peshkimit duhet të vlerësohen me vlerën më të ulët midis vlerës së tyre kontabël dhe vlerës së drejtë minus kostot e shitjes. Ato kishin përmbushur kërkesat e pasurive jo-qarkulluese të mbajtura për shitje sipas SNRF 5 *Pasuritë jo-qarkulluese të mbajtura për shitje dhe operacionet e ndërprera*. Kjo është vlera e drejtë neto prej €1,536,000 (€1,646,000-€110,000) që është më e ulët se vlera kontabël prej €1,686,000.

Megenëse pasuria nuk është shitur ende deri më 31 dhjetor 2025, ai duhet të shfaqet me vlerën më të ulët midis vlerës së drejtë neto prej €1,536,000 në pasqyrën e pozitës financiare nën pasuritë jqarkulluese.

Për më tepër, Lucas sh.a do të duhej të njihte një humbje nga dëmtimi prej €150,000 (€1,686,000-€1,536,000) në pasqyrën e fitimit ose humbjes për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2025.

5.

a) De Palma sh.a është një kompani kryesore telekomunikacioni në Kosovë që ofron një gamë shërbimesh duke përfshirë ndër të tjera shërbime pa tel dhe shërbime interneti. De Palma sh.a blen telefona celularë për €4,000 (zakonisht një telefon inteligjent). Telefonat inteligjentë zakonisht u shiten klientëve për €2,500 me blerjen e kartelës SIM të De Palma sh.a-së. Koha e bisedës për kartelat SIM të De Palma sh.a-së rimbushet me kartela telefonike me parapagim.

Kartelat telefonike me parapagim shiten për €10 mbushje (kredi). Mesatarisht, ka €1 kredi telefonike të përdorur në çdo kartelë të shitur me parapagim që skadon. Kartelat telefonike me parapagim janë të vlefshme për 24 muaj pas transaksionit të parë në kartelë.

Të gjitha kartelat telefonike me parapagim përfshijnë një tarifë aktivizimi prej €1 e cila zbritet nga kartela kur përdoret për herë të parë, dhe më pas bilanci ngarkohet bazuar në përdorimin sipas termave dhe kushteve të De Palma sh.a.

Kërkohet:

Në përputhje me SNRF 15 *Të hyrat nga kontratat me konsumatorët*, tregoni se si De Palma sh.a duhet të regjistrojë të hyrat në pasqyrat e saj financiare. (8 pikë)

b) Fellini sh.a prodhon pajisje për ti dhënë me qira (lizing) ose shitur. Transaksionet e mëposhtme lidhen me Fellini sh.a për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2025:

i) Më 31 dhjetor 2025, Fellini sh.a dha me qira pajisje sipas një qiraje financiare 10-vjeçare. Çmimi i shitjes së paisjes të dhënë me lizing ishte €50 milionë dhe vlera aktuale neto e pagesave minimale të qirasë ishte €47 milionë. Vlera kontabël e paisjes të dhënë me lizing ishte €40 milionë dhe vlera aktuale e vlerës së mbetur të paisjes kur ai i kthehet Fellini sh.a-së në fund të afatit të lizingut është €2.8 milionë. Fellini sh.a ka treguar shitje prej €50 milionë dhe kosto të shitjeve prej €40 milionë në pasqyrat financiare. (6 pikë)

ii) Më 1 janar 2025, Fellini sh.a siguroi financim duke emetuar një obligacion dyvjeçar me zbritje të thellë (deep discount) prej 2% me një vlerë nominale prej €20,000, i cili emetohet me një normë kupon 5% dhe është i shlyeshëm (pagueshëm) me një premi prej €2,150. Nuk kishte kosto emetimi. Obligacioni ka një normë efektive interesi prej 10%. (6 pikë)

Kërkohet:

Rekomandoni drejtorëve të Fellini sh.a-së se si transaksionet e mësipërme duhet të kontabilizohen në pasqyrat financiare për vitin që përfundoi më 31 dhjetor 2025 në përputhje me i) SNRF 16 *Lizingjet* dhe ii) SNRF 9 *Instrumentet financiare*. (12 pikë)

(total 20 pikë)

5.

a) Sipas SNRF 15 *Të hyrat nga kontratat me konsumatorët*, entitetet duhet të njohin të hyrat kur kontrolli i mallrave ose shërbimeve transferohet te klienti, në një shumë që pasqyron shpërblimin që entiteti pret të marrë në këmbim të këtyre mallrave ose shërbimeve. Për të zbatuar SNRF 15, De Palma sh.a duhet të ndjekë modelin me pesë hapa:

1) Identifikoni kontratën me konsumatorin

De Palma sh.a ka një kontratë me një klient kur një klient blen një telefon inteligjent të shoqëruar me një kartelë telefonike me parapagim. Telefoni inteligjent mund të përdoret vetëm me rrjetin e De Palma sh.a-së, gjë që nënkupton një shkallë integrimi midis telefonit dhe shërbimit të rrjetit.

2) Identifikoni obligimet e ndara të performancës

Ekzistojnë dy detyrime të dallueshme performance: telefoni inteligjent dhe shërbimi telefonik me parapagesë (i përfaqësuar nga kartela me parapagim, e cila përfshin kreditin telefonik dhe shërbimin e tarifës së aktivizimit).

Shënim: Edhe pse telefoni shitet me humbje (kosto €4,000 kundrejt shitjes prej €2,500), ai duhet të kontabilizohet veçmas nëse është i ndryshëm nga shërbimi i parapaguar. Megjithatë, kyçja në rrjet nënkupton një formë të angazhimit të vazhdueshëm të shërbimit, i cili mund të merret në konsideratë në ndarjen e të hyrave.

3) Përcaktoni çmimin e transaksionit

Klienti paguan €2,500 për paketën (telefon celular + kartelë me parapagim). Ky është çmimi total i transaksionit që do të ndahet në të gjitha detyrimet e performancës.

De Palma sh.a gjithashtu përfiton ekonomikisht nga:

- Tarifa e aktivizimit (€1 për kartelë)
- Krediti paraprak i papërdorur (mesatarisht €1 për kartelë)
- Mbushjet e ardhshme (por këto janë transaksione të ndara dhe jo pjesë e kontratës fillestare)

Sipas SNRF 15, të hyrat njihen vetëm kur përmbushet një detyrim performance, kështu që vetëm €2,500 fillestare merret në konsideratë në këtë ndarje.

4) Ndani çmimin e transaksionit për obligimet e performancës

Shuma prej €2,500 duhet të ndahet bazuar në çmimet relative të shitjes të telefonit inteligjent dhe shërbimit të parapaguar.

5) Njihni të hyrat kur (ose derisa) përmbushet një obligim i performancës

- Të hyrat prej €2,500 njihen në momentin e shitjes, pasi kontrolli i telefonit inteligjent i transferohet klientit.
- Tarifa e aktivizimit prej €1 njihet në kohën e aktivizimit të kartelës pasi përfaqëson një shërbim të dallueshëm.
- De Palma sh.a pret €1 kredi të papërdorur për kartelë. Kredia e papërdorur pritur mund të njihet si e hyrë në përpjesëtim me përdorimin, nëse ka shumë të ngjarë që të mos ndodhë një anulim i konsiderueshëm.

- Çdo bilanc i mbetur i pashfrytëzuar njihet si e hyrë kur kartela skadon pas 24 muajsh.

b)

- i) Fellini sh.a duhet ta kishte treguar shumën e arkëtueshme të qirasë me vlerën më të ulët midis vlerës së drejtë të paisjes dhe vlerës aktuale të pagesave minimale të qirasë, d.m.th. €47 milionë. Prandaj, një rregullim prej €3 milionë do të duhet të bëhet në fitim ose humbje dhe në shumën e arkëtueshme të lizingut. Në mënyrë të ngjashme, kostoja e transaksionit duhet të kishte qenë (€40 – €2.8) milionë, d.m.th. €37.2 milionë pasi paisjai kthehet Fellini sh.a-së në fund të lizigut. Prandaj, duhet të bëhet një korigjim në fitim ose humbje dhe në shumën e arkëtueshme të lizingut prej €2.8 milionë.

Debi	Fitim ose humbje	€3 million	
Kredi	Lizingu i arkëtueshëm		€3 million
Debi	Lizingu i arkëtueshëm	€2.8 million	
Kredi	Fitim ose humbje		€2.8 million
(Shuma neto prej €0.2 milion mund të korigjohet në këtë rast)			

Shifra e të ardhurave të arkëtueshme nga lizingu financiar në pasqyrat financiare do të jetë (€50 – €3 + €2.8) milionë, d.m.th. €49.8 milionë.

Pasqyra e fitimit ose humbjes për vitin e përfunduar me 31 dhjetor 2025 - ekstrakt
€ milion

Lizingu – të hyrat	(3)
Lizingu – kosto e shitjes	2.8

Pasqyra e fitimit ose humbjes për vitin e përfunduar me 31 dhjetor 2025 - ekstrakt
€ milion

<i>Pasuritë jo-qarkulluese</i>	
Lizingu i arkëtueshëm	49.8

- ii) Fellini sh.a ka një detyrim financiar që duhet të matet me koston e amortizuar në përputhje me SNRF 9 *Instrumentet financiare*. Është një detyrim financiar sepse kompania po mbledh fonde. Ky detyrim financiar regjistrohet fillimisht me vlerën e drejtë të shumës së marrë, domethënë, të ardhurat neto të emetimit. Kjo shumë më pas rritet çdo vit deri në maturim me interes të shtuar me normën efektive prej 10% dhe të zvogëluar me interesin e paguar në të vërtetë me 2%, me rezultatin që vlera kontabël në fund të vitit të parë është me koston e amortizuar.

Fellini sh.a nuk ka kosto emetimi dhe të ardhurat neto janë €20,000 minus 5% zbritje = €19,000. Pagesa vjetore në para të gatshme është norma e kuponit prej 2% mbi vlerën nominale të borxhit prej €20,000.

Data e raportimit	Saldo në fillim €	Norma efektive 10% €	Paraja e paguar@2% €	Saldo në fund €
31 dhjetor 2025	19,000	1,900	(400)	20,500
31 dhjetor 2026	20,500	2,050	(400)	22,150

Pasqyra e fitimit ose humbjes për vitin e përfunduar me 31 dhjetor 2025 - ekstrakt

€

Kosto financiare

1,900

Pasqyra e pozitës financiare - ekstrakt

€

Detyrim financiar

20,500